

OBSAH

ÚVOD	5
KAP. I. VĚDECKOTECHNICKÁ REVOLUCE A JEJÍ ZÁKLADNÍ CÍLE . . .	8
I. Základní charakteristika vědeckotechnické revoluce	8
1. Charakteristika a pojetí vědeckotechnické revoluce	8
2. Ekonomické a sociální důsledky vědeckotechnické revoluce	12
3. Věda o vědě	18
II. Vztah vědeckotechnické revoluce a struktury ekonomiky	20
1. Vědeckotechnická revoluce a vědeckotechnická a investiční politika	20
2. Vědeckotechnická revoluce, soudobá civilizace a rozvoj životního stylu	23
KAP. II. VĚDECKOTECHNICKÁ POLITIKA, JEJÍ ZÁKLADNÍ CÍLE, ÚKOLY A NÁSTROJE JEJÍHO USKUTEČNOVÁNÍ	27
I. Vztah vědy a techniky	27
II. Charakteristika, cíle a základní rysy vědeckotechnické politiky	29
III. Základní nástroje uskutečňování vědeckotechnické politiky	38
IV. Programy státní technické politiky — základ řízení vědy a techniky	53
1. Souhrnná charakteristika programu	57
2. Konkretizace programu	57
V. Ekonomické vztahy ve vědeckotechnickém rozvoji	62
VI. Úloha subjektivního činitele ve vědeckotechnickém rozvoji	67
VII. Program vědeckotechnické politiky v ČSSR	71
VIII. Konkrétní cíle — problémy uskutečňování vědeckotechnické politiky v ČSSR	77
IX. Řízení a zabezpečení vědy a techniky ve světě	83
1. Řízení vědy a techniky ve světě	83
2. Náklady na výzkum a vývoj ve světě	96
KAP. III. DLOUHODOBÁ PROGNOSTIKA A VĚDECKOTECHNICKÝ ROZVOJ	100
I. Věda a ekonomika, věda a politika	100
II. Vědeckotechnický pokrok a dlouhodobá prognostika	101
1. Věda a rozvojová prognostika	101
2. Charakteristika a klasifikace dlouhodobých prognóz	102

3. Přístup k prognózní činnosti	105
4. Cíle dlouhodobých prognóz v CSSR	107
5. Vztah prognóz, plánu a efektivnosti	109
III. Dlouhodobé záměry vědeckotechnické politiky a jejich realizace	112
1. Rámcové rysy dlouhodobého rozvoje	112
2. Orientační směry dlouhodobého strukturálního rozvoje	114
3. Orientace vědeckotechnické a výzkumné vývojové činnosti	119
4. Realizace dlouhodobé koncepce vědeckotechnického rozvoje	127
KAP. IV. PERSPEKTIVY DLOUHOBÉHO ROZVOJE ČSSR	130
1. Souhrnná charakteristika dlouhodobého rozvoje	130
2. Souhrnné ocenění strukturálních přeměn v hlavních úsecích československé ekonomiky	133
3. Základní ekonomické ukazatele rozvoje v příštích 20—25 letech	136
4. Kvalifikace, vzdělanost a rozvoj informační soustavy	140
5. Tendence vědeckotechnického rozvoje ve vybraných úsecích	143
A. Racionalizace výtvy obyvatelstva a rozvoj zemědělskopotravinářského komplexu	144
B. Rozvoj stavebnictví a jeho materiálové základny	147
C. Rozvoj palivové a energetické základny a racionalizace spotřeby energie	150
D. Rozvoj elektroniky a aplikované kybernetiky	154
E. Chemizace národního hospodářství a rozvoj výrobní základny	158
F. Vědeckotechnický pokrok v oblasti výroby a zvyšování užitných vlastností spotřebních předmětů	161
G. Vědeckotechnický rozvoj ve výrobě kovů metalurgicko-strojrenském komplexu	164
H. Dlouhodobý rozvoj přepravní soustavy a manipulace s materiálem	167
I. Dlouhodobé perspektivy rozvoje bydlení a ochrana životního prostředí	170
6. Základní tendence vývoje soustavy řízení	173
7. Dlouhodobé tendence vývoje mezinárodní vědeckotechnické spolupráce	175
8. Základní tendence rozvoje výzkumné a vývojové základny	178
KAP. V. PŘEDPOKLADY PRO VĚDU A TECHNIKU	180
I. Rozvoj výzkumné a vývojové základny a její zabezpečení	180
1. Účinnost výzkumné a vývojové činnosti a základny	180
II. Kvalifikace jako rozhodující činitel ofenzivního výzkumu a vývoje	185
1. Současná kvalifikační struktura	185
2. Další rozvoj kvalifikace ve výzkumu a vývoji	187
3. Strukturální analýza pracovníků VVZ	188
III. Rozvoj tvůrčí činnosti	192
1. Vynálezcovská a zlepšovateľská činnost	192
2. Soustava vědeckých a technických informací	195
IV. Všeobecný růst vzdělanosti a kvalifikační úrovně	197
1. Dosavadní a nejbližší rozvoj vzdělanosti a kvalifikace	197
2. Strukturální analýza dlouhodobého vývoje	199
3. Kvalifikační úroveň řídících pracovníků	201

KAP VI. MEZINÁRODNÍ DĚLBA PRÁCE VE VĚDECKOTECHNICKÉM ROZVOJI A JEJÍ ŘÍZENÍ 203

I. Charakteristika a pojetí mezinárodní dělby práce	203
1. Vědeckotechnický rozvoj a mezinárodní dělba práce	203
2. Mezinárodní dělba práce — základní předpoklad koncentrace a specializace výroby	206
3. Mezinárodní dělba práce ve výzkumné vývojové činnosti	208
II. Vědeckotechnická spolupráce se zeměmi socialistického společenství	210
1. Souhrnná charakteristika dosavadního vývoje	210
2. Mnohostranná spolupráce	211
3. Dvoustranná spolupráce	213
4. Účelnost vyšších forem spolupráce a dělby	214
III. Cíle a úloha ČSSR ve vědeckotechnické spolupráci	218
1. Zaměření výzkumu a vývoje v ČSSR z mezinárodních hlediska	218
2. Podmínky v ČSSR pro vědeckotechnickou spolupráci v rozvoji ekonomické reformy	219
IV. Mezinárodní vědeckotechnická integrace socialistických zemí	220
1. Cíle, obsah a formy socialistické integrace	221
2. Podmínky pro socialistickou integraci	225
V. Expozice tendencí mezinárodní dělby práce v zemích socialistického společenství	226
VI. Socialistické společenství a celoevropská spolupráce	229
1. Prognózy a programy	229
2. Metody posuzování efektivity vědeckotechnických a technologických směrnic	231
VII. Základní rysy integrace výzkumu a vývoje v nesocialistických státech	234
1. Obecné rysy integrace	234
2. Konkrétní příklad integrace	235
VIII. Vědeckotechnické styky s nesocialistickými státy — licenční politika	237
1. Geneze licenční politiky	237
2. Charakteristika licencí	239
3. Vývoj a směry licenční politiky v ČSSR	241
4. Cenové otázky licenční politiky	244
5. Specifické otázky licenční politiky socialistických a nesocialistických zemí	246
IX. Ostatní oblasti vědeckotechnických styků s nesocialistickými státy	248

KAP. VII. ZÁKLADNÍ CÍLE A NÁSTROJE VĚDECKOTECHNICKÉ POLITIKY PŘI REALIZACI NOVÝCH POZNATKŮ A INOVAČNÍCH PROCESŮ VE SPOLEČENSKÉ PRAXI 250

I. Základní otázky realizace vědy a techniky	250
1. Realizace — závěrečný zhodnocovací činitel výzkumné a vývojové činnosti	250
2. Všeobecné podmínky realizace vědeckotechnického rozvoje	252
II. Konkrétní formy stimulování realizace, řízení jakosti a technické úrovně	256
1. Cenová politika a řízení kvality	256
2. Ekonomické vyjádření technické úrovně a kvality	262

3. Experimentální informační a poradenská činnost	272
4. Mzdová, investiční, úvěrová, důchodová, zahraničně obchodní a od- pisová politika	274
5. Úloha malých firem v rozšiřování inovací a jejich exploataci	277
6. Další soustava nástrojů pro realizaci	279
III. Ekonomická a institucionální základna realizace vědy a techniky	280
1. Politika ekonomické diferenciaci	280
2. Ekonomické klima pro realizaci vědeckotechnických poznatků	283
3. Šíření inovací a institucionální základna realizace vědy a techniky	286
4. Úloha přímého řízení v realizaci	294
5. Speciální aspekty realizace inovačních procesů	295
KAP. VIII. VYTVÁŘENÍ SOULADU PRVKŮ A FÁZÍ VĚDECKOTECHNIC- KÉHO ROZVOJE	298
I. Koordinační činnost ve vědě a technice	298
1. Základní cíle a rozhodující nástroje koordinace	298
2. Oborová koordinace vědeckotechnického rozvoje	300
3. Mezioborová a meziodvětvová koordinace	302
4. Aktuální cíle koordinace vědy a techniky	305
II. Koordinační činnost a řídicí subjekt	307
1. Úloha řídicího subjektu v koordinaci	307
2. Zvyšování úlohy vedoucích pracovníků v koordinaci	308
III. Zdokonalení plánovacích metod — významný činitel	310
1. Metody síťové analýzy	310
2. Komplexní koordinace a síťová analýza	312
3. Ostatní faktory koordinace	313
ZÁVĚR	316